

MALMENBLADET NR 2 2019

Foto ovan: Sture Axelsson, nedan via Internet

Medlemsblad för Kungl Östgöta Flygflottiljs Kamratförening

Flygets Hus, Länergatan 11

586 63 LINKÖPING

BG: 336-3181

www.f3kamratforening.se

info@f3kamratforening.se

Redaktör och Webbansvarig:

Sture Axelsson
Ektunavägen 65,
589 33 Linköping
070-5882166, 013-152601
E-post: sobaxe@gmail.com

Ansvarig utgivare:

Ingvar Jäderlind

Bild på första sidan.

I år är det 75 år sedan D-dagen. Detta högtid-
lighölls med DC3-flygning från Duxford till
Frankrike. Mer om detta i tidningen.

Innehåll detta nummer:

Medl avg, div info, nya medl, bl a	sid 2-3
Länkar som brustit	sid 3
Ordföranden har ordet	sid 4
Kommande föreningsträffar	sid 5
Kallelse årsmöte 2019	sid 5
Vårutflykt 2019	sid 6
Studiebesök	sid 7
Ärtmiddag oktober 2019	sid 8
Veterandagen	sid 9
HB i FN-tjänst	sid 10-11
Incident vid raketskjutning	sid 12-14
Info från Helikopterflottillen	sid 15-16
DC3-flygning	sid 17
Några historier	sid 18
Resekåseri	sid 19
Planerad vårutflykt 2020 + anm	sid 20

Malmenbladet

Jag vill, som vanligt, ha material för artiklar.
Säkert har du också minnen eller små histo-
rier från din Malmentid, som kan vara värda
att berätta för oss andra. Hör gärna av dig till
mig: **Sture Axelsson**. Jag är glad om Du be-
rättar eller skriver lite stolpar, skriva och stava
rätt kan jag göra.

E-postadress.

Du, som har e-postadress, meddela gärna
den till redaktör eller kassör så kan vi nå ut
med information till er snabbare.
Just nu har vi e-postadresser till ca 110 med-
lemmar och vi vill gärna ha adressen till
många fler.

Använd nedanstående e-postadresser:

berndt.samuelsson@telia.com

f3.kamratforening@gmail.com

info@f3kamratforening.se

Resor/Studiebesök

En vårresa till bl a **Askersund** är planerad, Se
vidare sista sidan

Ett studiebesök på **Specialflyg** på Malmen är
planerat till 16 januari 2020. Se vidare sid 7.

Medlemsavgiften 2020.

Med detta nummer bifogar vi ett inbetalnings-
kort med minimiavgiften, 100:-, förifyllt till-
sammans med den adress, som finns i vårt
adressregister.

Om du inte längre vill vara medlem i förening-
en är kassören tacksam om du meddelar ho-
nom.

Adressändring

Meddelar du till kassören, Bernt Samuelsson,
på *tel* 013-299357 eller via e-post
berndt.samuelsson@telia.com

Nya medlemmar.

Tre nya medlemmar har tillkommit sedan förra
Malmenbladet

Ulf Svensson

Lilian Linnér

Boris Norlén

Välkomna

Vi är nu 200 medlemmar i föreningen d v s en
minskning mot förra året.

Jubilärer 2020

95 år

Arne Andersson

Evald Nilsson

Ulla-Britt Mattsson

90 år

Rolf Hällöv

85 år

Gösta Persson

80 år

Monica Brage

Stig-O Carlsson

Stig Holmström

Ingvar Jäderlind

Carl-Olof Jakobsson

Owe Karlsson

Irene Nätt

Göran Samuelsson

Håkan Spånberg

Svante Walfridsson

Sven-Åke Svensson

Vi Gratulerar

Betalning i samband med föreningsträffar.

När vi har våra träffar har det framkommit önskemål att kunna betala med kort. Den möjligheten har vi inte. De enda betalsätt vi kan erbjuda är **kontant** eller **Swish**.

Swishnumret är 076-1489514.

Aktiviteter på FVM och ÖFS

Flygvapenmuseum har många aktiviteter som är trevliga att delta i och föredrag som är värda att lyssna till.

Mer information finns på Internet

www.flygvapenmuseum.se/kalender

Östergötlands Flyghistoriska Sällskap, ÖFS,

har filmkvällar i Flygets Hus, oftast sista torsdagen månaden, vår och höst. De är absolut värda ett besök. Inget inträde, men vill man ha fika kostar det 20:-

Vi rekommenderar även ett medlemskap i ÖFS.

Det innefattar då bl a rabatt i FVM-butiken och i restaurangen CalleC

Information finns på deras webb www.ofsflyg.se

Föredrag

Kanske det finns någon, som själv vill, eller känner någon som gärna håller ett föredrag i något intressant ämne eller upplevelse på någon av våra torsdagsträffar, Lillejul eller årsmöte

Hör av er till någon i styrelsen!

Idéer om studiebesök.

Har du någon idé om ett intressant studiebesök? Kanske du har hört talas om eller har någon bekant som besökt en intressant verksamhet. Det behöver inte ha flyganknytning.

I höst har vi ju besökt Väderstadverken och plogar och såmaskiner är ju långt från flyg...

LÄNKAR SOM BRUSTIT .... KAMRATER SOM LÄMNAT OSS

**Kurt Engström
Ulf Cornelius
Berndt Jansson**

**Gillis Widell
Boris Persson
Erik Fryklund**

FRID ÖVER MINNET

*Hem går flykten över kända byar
- skymtar hembyns kyrka r'en
Över bygden dela lätta skyar
ömsom skugga – solens sken*

*Hit vill jag en gång få återvända
längs min skolväg som jag ser
när min levnads dag nått sin ända
här bland minnen bäddas ner*

Ferdinand Cornelius

Ordföranden har ordet

Jag hoppas att alla våra medlemmar i kamratföreningen har haft en schön och varm sommar. Nu är det höst och vintern kommer snart och hur den blir kan vi bara spekulera om.

Det har varit en spännande period med regering och försvarsberedningens slutbetänkande och kostnaderna för hur försvaret kommer se ut. Vad jag kan utläsa av alla rapporter så är alla politiska partier överens om framtidens försvar. Det slutgiltiga notan på 84 miljarder ca 1,5% av BNP. Målet borde vara ca 2%.

Men nu ser vi framåt. Försvarsmakten har lyckats bra med att övertyga politikerna att mer ekonomiska medel måste tillföras till vårt försvar både i det korta tidsperspektivet och på lång sikt om de politiska målen skall uppfyllas.

Ett av Försvarsmaktens problem är rekrytering av officerare, specialistofficerare, soldater och sjömän. Vi är beredda att från vår kamratförening medverka som goda ambassadörer i rekryteringen av nya medarbetare till försvaret och i första hand till flygvapnet. Med vår kunskap, kompetens, och erfarenhet, som vi förvärvat under vår anställning i flygvapnet. Vi behöver informationsmaterial att använda i kontakten med intresserade ungdomar.

Det är mycket viktigt att flygvapnet erbjuder bra arbetsvillkor, god arbetsmiljö, intressanta arbetsuppgifter, bra lönevillkor och karriärmöjligheter för alla typer av officerare så kanske trenden vänder och fler söker sig till flygvapnet. Vi, som tidigare har haft flygvapnet som arbetsgivare, kan intyga att flygvapnet är en framtidsbransch för alla intresserade.

Vad har hänt kamratföreningen hittills under året? Verksamheten har genomförts som styrelsen planerat.

Föreningen har deltagit tillsammans med Hkpflj i veterandagen i Stockholm. Jag kan rekommendera er, om ni har möjlighet, att delta i veterandagen. Gör det. Detta är verkligen en högtidsdag att se framemot.

Intressant vid årets veterandag var att respektive utlandsbataljon/mission hade egna bord. Roligt att få träffa kamrater från början av 1960-talet. Många var där, trots åldern och med grå

stänk i håret. Men ändå fortfarande vid god hälsa.

Medlemsresan till Julita gård och brandmuseet i Simonstorp genomfördes en solig dag i maj månad med trettioålet deltagare. Resan var mycket uppskattad.

Nästa års resa går till Askersund, Stjämsunds slott och båttur med lunch ombord. Mer om detta i Malmenbladet.

Vi har också genomfört ett mycket intressant och uppskattat studiebesök vid Väderstadsverken som är världsledande på plogar och såmaskiner för lantbrukssektorn och har stor export av produkterna över stora delar av världen.

Efter studiebesöket intog vi lunch på Centralkrogen i Väderstad innan vi återvände hem till Malmen.

Jag och vice ordf. har deltagit i SMKR regionala konferens vid Berga/Muskö.

Konferensens tema var i år, hur kan vi rekrytera nya medlemmar till kamratföreningarna, föreningarnas medlemstidningar och ekonomi var uppe till diskussion..

Samtliga föreningar brottas med vikande medlemstal p.g.a. föreningarnas åldersstruktur.

Men någon patentmedicin finns inte hur vi skall lösa dagens problem som passar alla kamratföreningar. Varje kamratförening får anpassa sin verksamhet efter egen förmåga.

Studiebesöket vid specialflygheten som vi planerade att genomföra i höst har flyttats till 16 januari 2020 av verksamhetsskäl se inbjudan i denna tidning.

Styrelsen har också genomfört sitt årliga styrelseseminarium för att planera och diskutera hur 2020 års verksamhet för kamratföreningen skall genomföras på bästa sätt för våra medlemmar.

Till sist vill jag önska er alla en fortsatt trevlig höst och att vi efter vintern, går mot ljusare tider igen och lämnar mörkret bakom oss så håll ut! Glöm inte bort att också ta kontakt med era nära och kära, vänner och bekanta och umgås så mycket som möjligt. Tiden vi har tillsammans är, som vi alla vet, begränsad.

Läs mer på föreningens Webbsida där kommande aktiviteter finns redovisade.

Ordföranden

Kommande föreningsträffar:

Välkommen till Lillejul

Flygets Hus

Fredagen den 6 december 2019 kl 17.30

Flygets hus öppet från 15.30

Anmälan senast torsdagen den 28 november

**Välkommen till vårens torsdagsträff
med ärtor och punsch i**

Flygets Hus

Torsdagen den 12 mars 2020 kl 18.00

Anmälan senast torsdagen den 5 mars

Kallelse till årsmöte 2020

Fredagen den 24 april kl 17.00

Årsmöte med sedvanliga förhandlingar.

ca 17.30

Middag bestående av:

Förrätt, varmrätt, vin/lättöl, dessert samt kaffe & kaka

**Flygets Hus är öppet från 14.30 och där kommer då att finnas kaffe och
förfriskningar.**

Anmälan senast torsdagen den 16 april

Anmälan till alla träffarna görs per telefoneller E-post till någon av nedanstående:

Ingvar Jäderlind 0723-23 21 29

ingvarjd@gmail.com

Ronny Perfect 070-681 41 85

ronny.perfect@telia.com

HB Karlsson 013-299825

karlssonhb@gmail.com

Vår-utflykt till hjärtat av Södermanland.

Under några år har vi, F3:s Kamratförening genomfört ett antal uppskattade resor. Den 24 Maj startade årets resa som vanligt från FV-Museum i Malmslätt kl 08.00.

Alla påstigande från FV- museum var punktliga på plats, några deltagare hämtades upp vid bl a Fjärrbussterminalen i Linköping och dess utom några i Norrköping. Nu var alla 33 deltagare samlade i bussen från Vikingbuss som tog oss vidare till första stoppet som var fm fika på anrika Sultans konditori i Katrineholm där det dukats för oss med ost o skinkbåt till det välsmakande kaffet

Resan fortsätter nu mot **Julita Gård** vid sjön Öljaren. Här låg under medeltiden ett kloster, därefter en Kungsgård för att sedan på 1600-talet bli ett adels gods. I början av 1900-talet skapade ägaren löjtnant Artur Bäckström ett friluftsmuseum som vid hans död 1941 donerades till Nordiska museet. En mycket stilenlig klädd dam som var guide mötte upp vid entrén och var mycket kunnig i godsets historia, under promenaden på ca 500 meter var varvad med historia om godset och så småningom var det slottets tur att beses. Det går inte att beskriva allt fint som fanns att se och att höra om forntida dagar. Efter ca en och en halvtimme så var guidningen över, men vår utmärkta guide öppnade så försäljningen i receptionen och det blev en hel del sålda bl a bokverk om bakning. Bussen var framkörd och det var dags igen att stiga ombord, magarna kurrade efter lunch.

Stora Djulö Herrgård väntar på oss för att servera herrgårdslunch, den bestod av fläskfilé med tillbehör, mycket välsmakande. Efterrätten även den var utmärkt god samt kaffe med kaka och fin service. Herrgården som ligger söder om Katrineholm i fina omgivningar vid sjön Djulön har även den en mycket historisk bakgrund. Den nämndes första gången 1334 och kallades då Djula.

Gården har haft många arvsprocesser fram till 1907 då gården efter 700 år gick ur släkten. Katrineholms stad inköpte då gården till ett pris av 190 000 kr. Under 1900-talet har två större renoveringar skett. Konferens och turistservice driver nu Hotell Statt i Katrineholm. Mätta och belåtna var det så dags att åter ta plats i bussen.

Sista etappen på denna endagsresa var till **Brandkårmuseum** i Simonstorp. Chefen för museet, Håkan Hagström, och medhjälpare var väl förberedda inför vårt besök. Museet startades 2001 av brandmän i Norrköping. Byggnaden består av ett gammalt civilförsvars förråd på 800 kvm. I byggnaden finns utställnings hall, verkstadsdel där fordon och material renoveras.

Museet räknas som Sveriges största brandhistoriska museum. Material finns här från 40-talet där hästdragna vagnar användes för transporter, klenoden i museets fordonspark är en Scania Vabis från 1915. Fordon och utrustning kommer från hela landet. Trots närheten till museet är det många närboende som inte har besökt detta sevärd museum. Besöket avslutades med en fika i utställningshallen.

Nu återstod endast sista etappen för dagen till respektive avstignings platser.

Stämningen har under dagsresan varit gemytlig, trivsam och kamratgivande, med historier av olika karaktärer berättades under färden. Vädret var på vår sida, några regnstänk kom under resan mot hemorten.

Bussen rattades av Mats Wackteman från Vikingbuss, en mycket trygg och trevlig chaufför som tipsade om ev kommande resmål i maj 2020. Några minuter före kl 18.00 var vi så åter på FV-museum. Ännu en lyckad resa var genomförd.

Flera bilder finns på Webbsidan under *Bildarkiv*.

Text och foto /Reseledare S-O Carlsson

Studiebesök Väderstadverken.

Torsdagen den 17 oktober startade ett förväntansfullt gäng från parkeringen på FVM för ett studiebesök på Väderstadverken. Besöket startade 09.30 med kaffe och frallabuffé i företagets cafeteria. En facilitet som alla anställda kan ta del av för 15:-.

Företagets mycket trevliga, och framför allt kunsnige, guide, K-G, tog hand om oss. Vi fick en gedigen genomgång av företagets historia och deras produkter.

Företaget startade i liten skala av en bonde, Rune Stark och hans hustru Siv, 1962. Han hade tröttnat på att hans träsladd (används för att jämna till jorden med) ständigt gick sönder. Ekonomin var dålig så han lånade ett par kronor ur Sivs hushållskassa och köpte ett några järnbalkar, som han svetsade ihop. Direkt kom en granne och köpte sladden så han fick göra en ny, som en annan granne direkt köpte. Först den fjärde sladden fick han använda själv. Rune och Siv kom på att om det var så lätt att sälja dessa borde det gå att tillverka fler och sälja – och på den vägen är det.

Idag är Väderstad AB ett världsledande företag i tillverkning av precisionsmaskiner såsom såmaskiner, plogar, harvar och vältar. Fortfarande helägt av familjen Stark.

I Väderstad har man 7 ha (70.000 m² !) under tak, ca 1000 anställda varav en stor del ingenjörer sysselsatta med utveckling.

Ytterligare 500 anställda finns runt om i världen. Man har en närvaro i 60 länder och är aktiva i 40 länder. Omsätter ca 3,2 miljarder i år. 87% går på export, varav en stor del till öststaterna. Personalen får ta del av vinsten som en bonus varje år och brukar bli runt en extra månadslön. Den teknologiskt mest avancerade produkten är en precisionssåmaskin som tillverkas i olika bredder. Den kan så frön styckvis med exakta avstånd, sådjup och radbredd, alltifrån majs ner till rapsfrön. Samtidigt som den vid sidan om kan ge en exakt giva konstgödsel. Och detta med en hastighet av ca 20 km/h! Mer är dubbelt så fort som konkurrenterna tack vare flera patenterade metoder, bl a genom att blåsa ut fröna med tryckluft.

Ett mycket intressant och givande studiebesök. Inte många av oss visste att vi hade en så stor och världsledande industri ute på östgötaslätten.

Ingvar tackade vår fantastiske guide med ett F3-standar till minne av vårt besök, som verkligen uppfyllde våra förväntningar.

/Sture Axelsson

K-G, Guide

Alla 28

Såmaskin (fr Väderstad broschyr)

Nästa Studiebesök. På Spec.flyg

Torsdagen den 16 januari 2020 är medlemmarna i KÖFK inbjudna till studiebesök på Specialflygenheten på Malmen mellan 09.30 och 11.30..

Vi samlas på parkeringen vid "CVM" kl 09.00.

Anmälan om deltagande innehållande **namn och fullständigt personnummer** måste göras till **HB Karlsson** senast den 31 december 2019. (För att byråkratin ska hinna med)

Tel: 013-299825, 0733-600754 E-post: karlssonhb@gmail.com

Ärtmiddag hösten 2019

Den 10 oktober var det dags för höstens ärtmiddag till vilken 55 personer anmält sig. Sannolikt rekord. Kanske berodde det på att vi lyckats engagera Tomas Karlsson från SAAB att hålla föredrag om SAAB och Boeings gemensamma satsning på skolflygplanet T-X. Maten kom som vanligt från "Kockduon" i Linköping och det var som vanligt Mårtensson som höll i "mattrådarna" och alla verkade – som vanligt - nöjda.

Tomas höll ett mycket intressant föredrag om T-X, vilket numera officiellt kallas **T-7A Red Hawks**. 2 stycken provflygplan, där bakkroppen tillverkats i Linköping, flyger idag i USA. Ytterligare 5 provflygplan kommer att tillverkas, varav bakkropparna i Linköping, och skeppas över till USA. Samtidigt bygger SAAB en fabrik i USA för tillverkning av bakkroppen till de serie-tillverkade planen, som beräknas börja levereras 2023.

2024 ska enligt planerna T-7A vara i drift i pilotutbildningen i USAF. De utbildar i snitt ca 1000 piloter om året. I Sverige utbildas 8-10 st!

T-7A skall ersätta de gamla T-38-orna som har gått mycket längre än planerat. De började tillverkas 1959 och kommer inte att vara utfasade förrän runt 2034.

Man har försökt att i möjligaste mån använda lösningar, erfarenheter och delvis komponenter från F15, F18 och Gripen i utvecklingen. D v s sådant som är beprövat och bevisligen fungerar.

Motorn är i princip samma som i Gripen modell C och D och försedd med EBK. En annorlunda lösning är t ex att sidrodren på de båda fenorna kan användas som luftbroms och då fälls båda utåt. Sidrodren och stabbens halvor är lika och kan användas på båda sidor. Planet är högvingat och man kan i princip gå rak under. Apparater sitter i brösthöjd för lätt åtkomst. Motorbyte på under en timme o s v. Allt för att underlätta underhåll. Läraren sitter bakom eleven, med så högt att han har lika bra sikt som eleven.

Imponerande att SAAB tillsammans med Boeing lyckats med detta och på rekordkort tid dessutom.

/Sture Axelsson

Tomas Karlsson berättar. Foto Sture Axelsson

Ersätter..... Foto via Tomas Karlsson

.....T-38 Foto Wikipedia

Veterandagen 2019

Onsdagen den 29 maj inleddes Veterandagen på Gärdet i Stockholm med att flaggorna hissades 08.00 vid Sjöhistoriska Museet på Djurgården. Veterandagen är sedan 2018 allmän flaggdag. Regionala Veterandagar och högtidlighållanden hålls över hela Sverige på fler och fler platser. Varje år tillkommer nya monument och minnesstenar.

Veterandagen fortsatte och genomfördes i strålande solsken och innehöll, förutom Ceremoni, bland annat ett utställningsområde med många representanter från ideella föreningar som Veteranförbundet, Invidzonen, Soldathemsförbundet, Sveriges Militära Kamratföreningar, Idrottsveteranerna, andra myndigheter och företag likt Military Work med fler.

Tullverket förevisade hundsök och vi fick se fallskärmsbhoppling från helikopter med mera. Flygvapnet genomförde överflygning med "Missing Man Formation" utförd av fyra JAS 39 Gripen, värdigt och mycket effektivt.

Ceremonin inleddes med en fanparad där förband, myndigheter och föreningar var representerade. Kustjägarveteranernas fana med den nya treudden på stängen fördes av Börje Svensson och Gert Moberg. Tal följde av bland annat statsminister Stefan Löven, talman Andreas Norlén, överbefälhavare Micael Bydén och personaldirektör Klas Eksell.

Vid ceremonin delade H.M. Konung Carl XVI Gustaf i närvaro av H.K.H. Prins Carl Philip med fler ut Försvarsmaktens medaljer till förtjänta medaljörer. Medaljerna som delades ut var Försvarsmaktens förtjänstmedaljer med och utan svärd

En av medaljörerna var Kustjägaren Gabriel Donati som tilldelades förtjänstmedaljen i silver med svärd för "...att med stort personligt mod och med förtjänstfulla insatser undsatt en utsatt kollega under pågående granateldbeskjutning mot International Campus i Mogadishu, Somalia 2016".

Vid årets Veterandag uppmärksammades särskilt veteraner från United Nations Emergency Force II. Röda Korset uppmärksammade på motsvarande sätt insatsen med ett fältsjukhus i Korea mellan 1950 till 1954. Totalt har över 70 000 kvinnor och män tjänstgjort vid svenska utlandsinsatser.

Missade du dagen och vill se den i efterhand? Använd länken:

<https://www.youtube.com/watch?v=CGjb-Se2pnQ>

ÖB och Carl XVI Gustaf

Mårten Granberg, RO Örlogskapten

Ovanstående text och bild är hämtad ur tidningen "Kustjägaren" med tillstånd av Olle Neckman. (Jag lyckades inte få något referat från veterandagen av våra deltagare – då får man stjäla!) Red anm.

Foto HB Karlsson

Flera bilder av HB Karlsson och även film från Youtube finns på:

www.f3kamratforening.se

Se även artikeln:

"FN-uppdrag 1973-74" i detta nummer

FN-uppdrag 1973-74

HB Karlsson berättar från sin FN-tjänstgöring 1973-74.

I början av oktober 1973 anföll Egypten och Syrien gemensamt Israel med avsikt att återta det land som förlorats till Israel under 6-dagarskriget 1967. Det kom att kallas oktoberkriget.

FN beslutade att skicka en fredsbevarande styrka till området vid Suezkanalen. Sverige ställde upp med ett antal soldater däribland dåvarande Kapten HB.

HB deltog i Veterandagen 2019 där gamla FN-veteraner hedrades med medalj för sina insatser. I samband med detta träffades HB och Göran Svensson, som inte setts på dessa ca 45 år. Göran var med i samma kontingent och de erinrade sig följande incident:

De var förlagda i Ismailia på västra sidan av Suezkanalen.

Kompanichefen för 2. Komp hade, tillsammans med en chaufför, lämnat campen i en jeep för att rekognosera, troligen för en ny postering. Man hade tidigare hört att finländska bataljonen råkat ut för landminor men de tog tydligen inte så allvarligt på detta. Efter några kilometer stannade man och chefen gick ur jeepen medan chauffören lämnade vägen och körde ut vid sidan, ut i sanden. Där small det, han hade kört på en landmina.

Effekten syns på bilden.

Minsprängd jeep. Foto via HB Karlsson

HB Karlsson

Medalj, fram-och baksida

Foto HB Karlsson

Chauffören klarade sig, som genom ett mirakel, undan med spräckta trumhinnor. Hans K-pist, som legat lös i jeepen, hittades inne i byn ett gott stycke därifrån. Det som antagligen skyddade chauffören var att minan detonerade under framaxeln och motorn.

HB:s insats i detta var att ta med sig en frivillig för att första dagen åka ut och rekognosera. Den ende frivillige som anmälde sig var Göran Svensson

Då gick man ut och omkring jeepen utan tanke på att det kanske fanns flera minor. Man beslutade att försöka bärga den demolerade jeepen. Befolkningen hade börjat stjäla delar från den och det gjorde kanske inte så mycket då den inte var reparabel, men den var tydligen lånad från Engelsmännen. Troligen var det en försäkringsfråga eller ersättningskrav mot FN så man ville få hem jeepen för vidare transport till Kairo..

Dagen efter åker de tillbaka ut till vraket. Man har då insett faran med flera minor. På järnvägen ett stycke därifrån ser man en annan typ av minor som ligger synliga och man hör dova smällar ibland. Det är djur, framför allt kor, som går på dessa minor och flyger i luften. De förstår då att det är klokt att försöka få tag i någon som vet var ytterligare minor runt jeepen finns. De får kontakt med en dryg och ovillig egyptisk officer. Det är egyptierna som lagt ut minorna och de försöker få honom att ta fram en minnyckel för att se var det finns flera minor men det är han inte villig att bistå med. Han kunde dock hjälpa till med att frilägga de minor som ligger närmast, men vägrar att ta bort dem.

Efteråt inser de att var helt vansinnigt att först rekognosera och sedan bärga med så mycket minor i området och samtidigt lita på att egyptierna visste var minorna fanns.

Det kunde ju ha funnits fler under jeepen!

Alltnog man kopplar en wire till jeepen och börjar spela hem den. Det visar sig att det inte går att dra den rakt ut till dragbilen därför att då skulle man passera över befintliga minor.

HB fick gå vid sidan av wiren och med alla krafter skjuta den åt sidan så att vraket gick fritt från minorna, ibland bara med någon decimeter.

Allt slutade dock lyckligt och man lyckades komma helskinnade tillbaka till campen med den trasiga jeepen.

HB Karlsson har berättat och Sture Axelsson skrivit

Så såg de ut då, HB och Göran
Foto via HB Karlsson

Göran Svensson idag. Foto HB Karlsson

Flera bilder, och även film, från Veterandagen finns på Webbsidan "Från Veterandagen 2019"

Möte SMKR, Reg Öst

I detta möte, som hölls på Amfibieregementet på Berga, deltog Ingvar Jäderlind och HB Karlsson från KÖFK. Där finns numera nyinredda traditionsbevarande lokaler med bl a ett kapell då man insett att det även behövs andlig spis.

Hans-Jochen Seifert, SMKR, stod som mötesledare och där behandlades de vanliga frågorna om arbetsformer, ersättning från traditionsbevarande förband och medlemsrekrytering bl a.

Särskilt kan nämnas avsnittet där Stf Regchef för Amfibieregementet, Joakim Kindah, berättade om bl a personalsituationen inom FM.

Den är mycket ansträngd, sökande finns men det är svårt att behålla personalen.

HB Karlsson idag. Foto HB Karlsson

Det tar 6-8 år att utbilda en fungerande officer och det tålamodet finns inte hos alla.

Man har för avsikt att utöka försvaret runt Göteborg och att utöka samarbetet med Finland.

Det kan nämnas att av 24 inbjudna Kamratföreningar kom bara 14! Därav bara 3 från FV.

Ingvar och HB konstaterade dock att det var intressant att se hur andra KF, från t ex Marinen arbetar och vilka resurser de har i jämförelse med kamratföreningar i FV.

/HB Karlsson

Incident vid raketskjutning med Sk60

Hans Hagman berättar här om en incident som inträffade i samband med raket-skjutning där splitter/riko-schetter slog igenom huven på hans Sk60 och gjorde honom blind tillfälligt.

Hans Hagman

Veckan började med att vi på måndagen ombaserade till F 4 med tre 32 E för att bedriva störutbildning. Torsdagen den 30/11 -78 blev vi hemkallade till Malmen, där vi fick ett förhandsbesked att det skulle bli en kuppövning på fredagen. Inte mycket att göra åt. Det var bara att invänta larmet på morgonen. Larmet kom vid ungefär 0600 på Fredagsmorgonen. Jag väcktes av en ilsken telefonsignal. Det var bara att hoppa i kläderna och iväg till Malmen, där folket böjande samlas för att få närmare order och information. Vädret var inte det bästa, mycket låga stratus, regnigt och grått. Efter ett tag kom en attackorder till lätta attacken. Vi var nästan alla på Målflyg involverade i den lätta attackdivision som Målflyg II upprättade på Malmen med sina Sk 60. Vi skulle genomföra ett attackuppdrag med attackraketer på Noranmålet vid Söderhamn. Vädergenomgången gav inte så stora hopp om att genomföra uppdraget, men det fanns en chans till sådan förbättring, att företaget och skjutningen skulle kunna genomföras. Alltså, fortsatte förberedelserna med attackordern som grund.

Efter det att företaget hade planerats klart och var irriterat på kartorna, återstod bara att vänta på en ljusning. Den kom ganska snart in i ordersalen i form av generalen Sven-Olov Olsson. Han kom för att inspektera den del av ÖB:s klubb som vi på LA gestaltade. Vädret hade han i alla fall ingen inverkan på, fortfarande grått och lågt i tak. Vi fick ändå se en del av hans humör, när en av våra skånska förare tilltalade generalen, som efter en granskande blick beskt kommenterade: "Står Du alltid med händerna i fickorna när Du tilltalar Din general?"

Vår annars så värtalige skåning försvann väldigt tyst och väldigt snabbt ut ur ordersalen.

Lunchväderbriefingen gav till resultat att vi beordrades att ha högsta startberedskap i divisionens lokaler. Samtidigt sattes en sista starttid

till klockan 1400, med hänsyn till att det skulle vara skjutljust på Noran. När klockan hade blivit ca 1345 beordrades vi att starta, vädret vid Noran medgav skjutning. De sista orden vi fick med oss från generalen var "Jag tolererar inget annat än goda skjutresultat och bekämpning av målet!"

Jag startade som rotechef med Ingvar Enocsson som navigatör. Som tvåa gick Sven Johansson med tom högersits. Anflygningen gick som lågnavigering via Mälarens västra spets upp mot målet. Vädret började risa till sig ganska rejält i Hjälmarttrakten, så vi kröp ner ganska lågt. Mellan de båda sjöarna var det så dåligt att vi övervägde att stiga, men när vi passerade Köping, släppte det dåliga vädret och det blev ungefär 400-500m i tak och sikt S-10 km.

Jag meddelade nästa rote att lågnavigeringen gick att genomföra med hänsyn till vädret. Den fortsatta anflygningen gick utan problem. Vi anropade målet och gav tidpunkten för det kommande anfallet och fick då information om rådande väder samtidigt som några skjutande AJ 37:or beordrades bort från målet. Vädret var ungefär 500 m i tak, god sikt och 40-45 km/tim i vindstyrka, frusen och stenbunden mark. Upptagningen kom och dykningen påbörjades. Jag fångade målet och tänkte "nu djä. ... ska "Bajsolle" få sin målträff". Jag höll inne avfyringen, såg tvåans avfyring ögonblicket före min egen, sen upptagning för en vänsternergång efter skjutningen. Vid vänsterbankningen uppmärksammade jag 450 m på höjdmätaren fortfarande stigande. Jag tittade inåt i svängen då jag uppfattade en kraftig smäll samtidigt som jag upplevde ett hårt slag över ögonen och att allt blev svart. Reflexmässigt satte jag båda händerna för mina ögon och skrek samtidigt på interfonen. "Ta över, jag ser ingenting!" Det var ett otroligt oväsen i kabinen samtidigt som det blåste och virvlade fruktansvärt mycket. Övsendet var så häftigt att det var svårt att uppfatta radio- och interfontrafiken.

Min tanke sedan var att jag kunde ju inte hoppa eftersom jag inget såg och med tanke på vinden och markbeskaffenheten så var väl mina chanser inte särskilt lysande. Jag hörde sedan Ingvar be tvåan komma fram och leda roten mot Söderhamn. Vad svaret blev uppfattade jag aldrig. Ingvar bad mig sedan minska på gaspådraget, vi hade fullgas inställt, vilket jag gjorde

med högerhanden på gasreglagen, som är placerade mellan föraren och navigatören.

Under hela tiden så rann mina ögon och näsan som vårflooder. Jag inbillade mig att det var den kraftiga vinden som var orsaken, så jag hade lossat remmarna och böjde mig fram under frontrutebågen där det var betydligt lugnare. Effekten av gasavdraget blev att farten sjönk till 400 eller strax under och vid 400 km/tim slutade oväsendet i kabinen och turbulensen och blåsten avtog nästan helt så man kunde sitta normalt. Jag hade turligt nog en hel del pappershanddukar i vänstra benfickan, dom kom till användning nu till att torka ögonen med. Jag upplevde att det skavde rejält i och omkring vänsterögat när jag torkade området. Märkligt nog hade jag inte haft någon som helst smärtupplevelse ännu. Nåväl, vi blev ledda till Söderhamn av tvåan och Ingvar som aldrig flugit en Sk 60 förut spakade vår kärra. Jag själv såg fortfarande ingenting och hade fullt upp med att torka mig i ansiktet. När vi kom in över F 15 bestämdes att Sven skulle landa först. Vi fick klart landa bana 30, vind rak sida vänster 40-45 km/tim. Bankonditionen var att det i mitten var stråk på ca en tredjedel av banbredden som var barmark, resten isbelagt. Det var inte utan att man blev lite betänksam. Ingvar gick så in för landning, då jag fick för mig att han valt fel banriktning.

Efter en kortare dispyt gjorde vi ett extra varv, på medvinden bad Ingvar mig att manövrera klaff och ställ, reglagen sitter längst ut till vänster på instrumentpanelen. På finalen tog jag ut full klaff och började samtidig skymta banan som ett lite ljusare parti i mörkret. Ingvar frågade efter farter. Jag bad honom hålla 220 km/tim i banändan med tanke på vindförhållandet. Sedan sa jag till honom:

"Du styr så bromsar jag på banan". Efter lite sladdar på is så stabiliserade vi läget mitt i banan till en lugn och säker utrullning på banan. Ingvar sa till på radion att en ambulans borde möta oss på plattan, vilket också skedde. Inne på parkeringsplatsen skulle jag kuperas. Problemet var att jag inte såg strömbrytarna så jag kuperade motorerna och slog sedan av huvudströmbrytaren. När jag öppnade huven så tänkte jag att det var väl onödigt, vi kunde ju klivit rakt ut genom hålet. Efter att jag tagit av hjälmen och öppnat isolerdräkten tog sjuksystem mig i handen och ledde mig till båren där jag ombads lägga mig ner, vilket jag gjorde med viss hjälp av andra. Sen in i ambulansen, för

vidare befordran till lasarettet i Söderhamn. Under den resan satt sjuksystem och kramade hårt min arm hela vägen. Framme vid sjukhuset skulle jag transporteras vidare till Hudiksvalls sjukhus, men det fanns ju ingen ambulans så det var bara att vänta. Under tiden fick jag låna en telefon och ringde C MFD och talade om för honom att jag tyckte jag var ok. Därefter talade jag med min hustru, som då jobbade på sjukan på Malmen. Tala om att man har kort tänkande, det jag sade åt henne var: "Har du en stol i närheten så sätt dig ner. Jag kan inte komma hem ikväll, det har hänt en liten grej, men det är lugnt. Jag börjar kunna se lysrören nu så det är ingen fara". Ambulansen kom in och jag blev ombedd att ta plats på båren. Jag bad då att få sitta upp i stället eftersom jag efter den första ambulansfärden fick in en del blod i ögonen och då tappade jag all syn igen. Det kändes inte så bra.

Färden till Hudik blev helt odramatisk. Där väntade personal på mig och nu skulle här duschas, jag skulle göras iordning. Ett stort problem för personalen uppstod när isolerdräkten skulle tas av, det fick jag göra själv eftersom dom ville klippa upp den. Jag kan tänka mig att tjejerna som hjälpte mig fick en luktsensation. Klockan var nu strax efter 1600, dräkten hade jag haft på sen 7-snåret. En doktor väntade på mig efter duschen, han skulle informera mig om vad som skulle göras. Hans första reaktion när han fick se mig var att skattande säga "Fy fan, du ser ut som om du fått en rejäl omgång". Information delgavs mig inför operation. Där fanns alla utom narkosläkaren. Han anropades på snabbtelefon och fick förfrågan: "Vi är klara, var är du någonstans. Vi ger sprutan nu". Jag fick ett stick i högerarmen, som jag upplevde blev alldeles kall. Sedan låg jag och lyssnade till deras prat.

Jag sa sedan till dem: "Somnar inte jag snart så kommer jag ju att hålla er kvar här hela natten". Svaret blev ett rejält skratt och:

"Snälla du, du har legat på intensivens mer än fyra timmar, det är länge sen du blev klar!" Snacka om att somna fort efter sprutan och att ha läget klart för sig.

Jag fick en enskild sa! och den första natten där fick jag tillbaka allt jag inte känt förut, då hade jag ONT!

Efter några dagar fick jag besök av haverikommissionen som höll ett förhör. När detta var klart skulle det spelas upp från bandspelaren.

Den hade då inte fungerat. Inte ett ljud hade den tagit upp, bara att göra om.

Läkaren som hade opererat mig talade om att vänstra ögat hade genomborrats på två ställen av glassplitter. I vänstra ögonbrynet hade han plockat bort ett par centimeter stora skärvor, undra på att det skavde! Högra ögat hade fått en del hornhinneskador, i övrigt var det oskadat. Det vänstra ögat sydde han ihop och utvidgade med tryckluft. Prognosen var att om ögat bara hade blivit tätt så skulle jag få tillbaka synen på båda ögonen.

När det hade gått ungefär en vecka började jag se skillnad på ljus och mörker på vänster öga och få något mer än ledsyn på höger. Jag lämnade Hudik den 13 dec, då hade jag i stort sett full syn på höger öga men mycket dålig på vänster. På F 15 väntade en DC-3 på mig för transport till Malmen, min fru och en delegation från Målflyg var med. På hemflygningen serverades rostbiff och potatissallad, som dryck kraftigt spetsad glögg.

På Malmen väntade ett luciafölje och en något skadad chef för Mallig II, han gick på kryckor och jag hade ögonförband på ett öga. Det foto som togs på honom och mig tänktes sändas runt i flygvapnet som en illustration på personalen på Målflyg. Jag transporterades direkt till sjukhuset i Linköping för eftervård.

Inom ett år var jag starropererad på vänster ögat, hade fått en kontaktlins som kompensering och återinsatts i flygtjänst, men bara som vinschoperatör i baksits på dragartrettiotvå och i högersits på Sk 60. Det tog nästan ytterligare två år med mycket tjat på dåvarande flygöverläkaren innan jag återinflögs som förare på J 32:an. Synen hade återkommit till ca 1,0 med korrektion på vänster öga och > 1,5 utan korrektion på höger.

Efter återinflygningen fortsatte jag som förare på Målflyg och 32:an till den sista mars 1996.

Jag hade under hela olycksfasen och efterföljande flygning inte haft en tanke på om Ingvar skulle klara av det, det kändes så självklart och han fixade ju läget, det var starkt gjort!

En tanke som slog mig efteråt var att det var tur att jag inte gått som tvåa. Då hade jag ju varit ensam och då. .... Jag hade ju också tur som hamnade på Hudiksvall där det då fanns mycket skickliga ögonläkare. Det var onekligen många detaljer i händelsekedjan som gick min väg. Upplevelsen var i sig våldsam, men inte så häftig som många trott och skönt är väl det.

Min bakgrund i flygvapnet är att jag började på FÖFS F 2 1955, Ljungbyhed 1956 och till F 3 Malmslätt 1957. På Malmen flög jag J29E, 29F, 35D, 35F, Sk 60, därutöver Sk 16 och Sk 50. På Målflyg slutade jag med J 32 B, D, E den sista mars 1996. 40 år i flygtjänst och ca 5750 flygtimmar.

/Hans Hagman

Rote Sk60 Foto via FM

Om Norans skjutfält kan även sägas att det är "berömt" för att där monterades ett av de UFO-liknande plasthusen varav ett nu finns på Flygvapenmuseet.

Om dessa hus skriver webbsidan helahelsingland.se bl a följande:

"Futurohusen: Futuro är en finsk konstruktion i plast som gjordes i ett hundratal exemplar kring 1970. I designkretsar har huset kultstatus, och det betingar höga värden på den globala samlarmarknaden. Futuro kan flyttas med helikopter och var tänkta som fritidshus i otillgängliga områden. Här monterades de på höga betongpelare och användes för att spana ut över Norans skjutfält och se hur bra piloterna från F 15 träffade med bomber och kanoneld."

Red tillägg.

Futurohus Foto: via Helahelsingland

Information från Helikopterflottiljen.

Under hösten började den andra omgången av det nya värnpliktsystemet där de mest lämpade och bäst motiverade ungdomarna ur en hel årskull väljs ut för att genomföra sin militära utbildning under ca 9 månader. De som inte väljs ut och kallas till mönstring, eller tillhör en äldre kull, har fortfarande möjlighet att själva söka. Av ca 90 000 ungdomar var det förra året ca 4 000 som fick möjligheten, men nu ökar den siffran. Drygt tusen till kommer in i år och inom några år beräknas antalet rekryter vara 8 000. Helikopterflottiljen utbildar rekryter i Östergötland, och det sker på Kvarn. I år fanns det plats att ta emot 50 ungdomar och väldigt positivt är att könsfördelningen var nästan 50-50. Det bevisar att Försvarsmakten nu verkligen har hela befolkningen som rekryteringsbas och inte bara den manliga halvan. Glädjande nog ökar också andelen som kommer från Östergötland. Rekryterna går samma grundutbildning i år för att efter jul dela upp sig på sex olika befattningstutbildningar. Många får gå kvar på Kvarn men en del utbildningar genomförs på andra flygflottiljer. Alla som klarar utbildningen 2019-2020 får också vara med om en helt enorm slutövning i maj.

Årets rekryter

Just nu är förberedelserna för nästa års stora försvarsmaktsövning, AURORA 20, inne i ett intensivt skede. Stora delar av Försvarsmaktens anställda kommer att delta, från samtliga stridskrafter, inklusive Hemvärnet. Dessutom deltar enheter från andra länder, som till exempel våra nordiska grannländer för att få till en så bra övning som möjligt. Hela svenska försvaret ska samöva för att slå tillbaka ett väpnat angrepp mot vårt land och huvuddelen av striderna kommer att stå i södra Sverige.

Från Malmen deltar naturligtvis specialflyg och Helikopterflottiljen men också Östergötlands båda hemvärnsbataljoner. Vad som ska vara baserat på Malmen bestäms av övningen. Mycket kommer att spridas men basen måste också vara beredd på att ta emot andra enheter.

2017 hölls den första stora försvarsmaktsövningen på över 20 år, med cirka 20 000 deltagare, och nästa år kommer övningen att bli ännu större. Syftet är att öka den samlade förmågan att möta ett angrepp mot Sverige och att bygga säkerhet tillsammans med andra för att stärka Sveriges försvar. Övningen ska också visa på försvarets uthållighet och är betydligt längre än motsvarande övning för tre år sedan. Den startar 11 maj och håller på till 4 juni.

Under hela nästa år kommer det också att pågå en Totalförsvarsövning i Sverige med olika moment på olika platser koncentrerade i fyra övningsaktiviteter. En av dessa kommer att integreras med AURORA 20 för att till exempel öva prioritering av drivmedelsförsörjning, samordning av sjukvårdsresurser och energiförsörjning under höjd beredskap. I Östergötland sker det bland annat i samarbete med Länsstyrelsen, kommunerna, Regionen och Polisen.

Som ett led i Försvarsmaktens arbete, Ledning för ett starkare försvar, inrättades vid årsskiftet försvarsgrensstaber. För flyget på Ärna i Uppsala, för armén i Enköping och för marinen på Berga. Kommande årsskifte sker en ny ledningsförändring då militärregionerna blir egna organisationsenheter som kommer att leda Hemvärnet. Det innebär att utbildningsgruppen på Malmen, Livgrenadjärgruppen, som sedan halvårsskiftet leds av övlt Björn Ryman går över från Helikopterflottiljen till Militärregion Syd och med dem de två hemvärnsbataljonerna i Östergötland. Det blir en tydligare ledning och ett ökat fokus på Hemväret på högre nivå men för den enskilde hemvärnssoldaten kommer det inte att bli någon skillnad i det "dagliga arbetet" för bataljonerna har fortfarande sina lokala uppgifter.

Under förra försvarsmaktsövningen var det många som fick upp ögonen för vilken ovärderlig resurs Hemvärnet är så naturligtvis kommer

båda bataljonerna i Östergötland att delta även nästa år. Både på land och i havsbandet.

Hemvärnet till sjöss

Andra förändringar på sikt kommer i nästa försvarsbeslut, för perioden 2021-2025. Under våren kom Försvarsberedningens rapport "Värnkraft" om inriktningen av säkerhetspolitiken och utformningen av det militära försvaret och nu i höst verkar det som att riksdagen också fått en majoritet kring finansieringen. Om förslagen i rapporten genomförs innebär det en del förändringar av vad som flygs med på Malmen. De radarspaningsflygplan, ASC 890 som F7 flyger från Malmen har Saab 340-flygplan som plattform och de börjar bli till åren komna. Det är också en viktig resurs som används mycket, både skarpt och under övningar. Enligt Värnkraft behöver anskaffningen av en ersättare till dagens ASC 890 påbörjas under perioden 2021-2025 och ett omsättningsbeslut behöver tas tidigt under nästakommande försvarsperiod.

ASC 890

Skolflygplanet SK60 får heller ingen ungdoms-rabatt längre och där är tiden än knappare. Där handlar det inte bara om att byta ut en flygplanstyp utan att se över hela utbildningssystemet.

Försvarsberedningen skriver:

"Försvarsmakten har föreslagit att SK60 ersätts av två olika flygsystem, ett modernt propeller-/turbopropflygplan för att genomföra grundläggande flygutbildning för samtliga flygförare och grundläggande taktisk utbildning av flygförare för transport- och specialflyg, samt ett avancerat flygsystem för den taktiska och avancerade stridsflygutbildningen.

Försvarsberedningen bejakar detta förslag och föreslår anskaffning av ett nytt propeller-/turbopropflygplan för den grundläggande flygutbildningen tidigt under försvarsbeslutsperioden 2021–2025."

Det betyder att ett beslut i den riktningen behöver tas redan nästa år.

En annan stor förändring under nästa period blir också att nästa version av JAS39 Gripen börjar levereras. Gripen E gjorde sin publika debut på Försvarsmaktens flygdag i Ronneby i slutet av augusti. En nästan för fin dag för en del flygin-tresserad valde säkert att åka till stranden i stället för att komma till Kallinge. De som var där fick som vanligt se Flygvapnet av idag och Flygvapnets historia i luften. Till det sistnämnda hörde glädjande nog en rote med Saab 35 Draken igen. Från Malmen deltog helikopter 15, helikopter 16, SK60 samt ASC 890.

Text och bilder /Lasse Jansson Hkpflj

Att finska helikoptrar övar ihop med Helikopterflottillen blir allt vanligare, så ock under AURORA 20.

Daks Over Normandy- Ett 75-årsminne.

Den 6 juni 1944 flög ca 830 DC-3.or mot den franska kusten för att påbörja befrielsen av Europa från nazismen. Bland dem fanns Flygande Veteraners DC3-a, "Daisy". Då som C-47A med USAAF:s nr 43-30732.

I år var det alltså 75 år sedan och det högtidlig-hölls genom evenemanget "Daks Over Normandy" där även "Daisy" deltog.

Tillsammans med ca 25 andra DC3.or från olika länder, de flesta från USA, flög man från Duxford i England in mot Franska kusten för att fälla fallskärmshoppare över Sannerville i Normandie. Hopparna var så långt som möjligt tidsenligt utrustade som för 75 år sedan.

Fallskärmssoldater. Foto: Via Internet

Denna gång återvände man inte till England efter fullgjort uppdrag utan landade i Caen.

Den 16 juni genomförde större delen av DC3-armadan, inklusive "Daisy", en flygning över Berlin för att högtidlighålla minnet av luftbron till staden 1947-49.

Men det var inte givet att "Daisy" skulle kunna delta i detta evenemang!

Planet hade under 2017 och 2018 drabbats av motorhaverier. Hösten 2018 uppstod brand i ena motorn vid start från SAAB. Man kunde återvända och landa på SAAB-fältet men där blev man groundad hela vintern.

Som tur var fanns plats på GAC, kommunens General Aviation Center. Det är området norr om SAAB-fältet där kommunen hyr ut hangarer till bl a ett antal flygklubbar och privata flygplan-ägare. På plattan där stod "Daisy" för reparation hela vintern.

Under den tiden hade Flygande Veteraners tekniker möjlighet att utnyttja Linköpings Flygklubbs klubbhus för att värma sig, fika, fixa mat och även övernatta.

Först den 29 maj var "Daisy" klar för provflygning så det var med mycket snäv marginal hon kunde starta mot Duxford den 3 juni.

Som tack för att Linköpings Flygklubb ställt upp med lokaler och hjälp under vintern bjöd Flygande Veteraner klubbmedlemmarna på kaffe och tårter den 21 augusti.

Därefter bjöds närvarande medlemmar, däribland jag, på en ca 30 minuter lång flygtur i DC3 runt Linköping. Sannolikt både första och enda gången de flesta av oss fick möjlighet till denna upplevelse.

"Daisy", som är målat i det utförande den hade under sin tjänstgöring i SAS då under namnet "Fridtjof Viking", har också under ett antal år tjänstgjort i svenska flygvapnet. Då som Tp79 med FV nummer 79006.

/Sture Axelsson

Ett antal lyckliga LFK-medlemmar. Foto: Sture Axelsson

DC3-cockpit. Foto Sture Axelsson

Säkerhetsgenomgång. Foto Sture Axelsson

Möte på Hornmarken.

Andra lördagen i juli hålls sedan ca 25 år tillbaka en marknad i det lilla samhället Horn i allra sydligaste delen av Östergötland. Nästan nere vid smålandsgränsen.

Förutom ett 100-tal knallar, som säljer diverse mer eller mindre nödvändiga prylar, försöker man alltid visa upp någon gammal och nästan glömd teknik eller verksamhet, ofta drivet av gamla tändkulemotorer. Det kan vara tröskverk, vedkapor, stenkrossar, stickhyvling etc. I år visade man hur sågning av timmer gick till i ett gammalt sågverk.

På marknaden i år upptäcker jag till min förvåning en medlem i Kamratföreningen, P-O Axelsson, som demonstrerar ett modernt, portabelt sågverk. Typ liggande bandsåg, som sågar ut snygga brädor från timmerstockar.

En något udda pensionärsverksamhet bland våra medlemmar.

Hoppas affärerna gick bra.

Text o bild/ Sture Axelsson

P-O Axelsson demonstrerar.

Lika bra att ta en av P-O Axelssons historier:

På målflygdivisionen flögs med J32 E. Flera av utrustningarna som installerades var av absolut modernaste konstruktion och teknik. På El-Tele-troppen där jag var chef en tid, hade vi önskat att få lite modernare verktyg. Lindströms sidavbitare för låstråd och 2mm pianotråd, passade inte för att klippa 0,25 elledning tex. Alla som var med kan säkert minnas verktyglådorna och satsernas innehåll, en del från 29-tiden.

Det utvecklades så att vi blev lite "försökstropp" för FMV:UH. Vi fick prova en del nya verktyg som vi sedan skulle yttra oss om. Det som var bra anskaffades då för hela flygvapnet. I början fick jag intrycket att våra önskemål, av

UH, uppfattades som "gnäll" men efterhand resulterade det i många nya förbättrade verktyg och instrument.

Det är en speciell händelse som jag minns särskilt väl:

En volontärkamrat till 1701 Nilsson, som nu arbetade som handläggare på UH, kom in till oss på El-troppen.

Inte utan stolthet och triumf inför sitt ärende, talade han om att vi skulle få det som då var helt nytt på marknaden nämligen "Sladdlösa lödkolvar". (Det var alltså små smidiga lödkolvar med laddningsbart inbyggt batteri. Mycket väl lämpade för att användas ute i ett flygplan för att löda i ett skarvdon.)

Ulf Cornelius, alltid utomordentligt lojal och plikttrogen, satt vid bordet. Han svarade UH-mannen att: "Men sladdlösa lödkolvar har vi, det har vi haft länge".

Det blev ett ögonblicks tystnad och UH-mannen såg nu helt rådvill och frågande ut.

Cornelius reste sig och gick fram till verktygs-satsen, drog ut ett fack, tog fram och visade upp den sladdlösa lödkolven. Det var den typ av lödkolv som hade träskäft och längst fram en kopparklump som kunde värmas med gaslåga. Det här är bara en av tusentals fantastiska händelser där Cornelius förgyllde arbetsdagen med sin humor.

En "fet" historia från "Lapp-Kalle".

Allan Carlsson, var på 1960-talet trupputbildare på F3 men flyttade senare till Luleå och F21 och blev därmed "LappKalle".

Han är fortfarande medlem i KÖFK och han berättar följande historia:

Under en övning ute i fält, troligen Kvarn, är det dags för middag. Artur Haraldsson, "Hund-Harald" är ansvarig för köket och det vankas stekta fläskkotletter och potatis. Alla ser hungriga fram mot denna lite festligare måltid. Smaken på fläskkotletterna är dock lite underlig. Man tittar på varandra men äter, hungern övervinna smaken.

Efteråt kan man dock inte låta bli att fråga de värnpliktiga i köket vad det var som smakade underligt. Då kröp det fram att när man ställde undan stekjärnen efter en övning skulle de ju fettas in för att inte rosta och Haraldsson hade som rutin att de fettades in med vapenfett!

Och det tog man naturligtvis inte bort innan man började steka nästa gång.

Säkert inte giftigt men kanske mindre smakfullt.

Resekåseri med problem

Jag och Agneta planerade en resa till Gardasjön och staden Garda i norra Italien.

För kunna flyga dit så ligger närmsta flygplats i Verona ca 3 mil från Garda.

Planeringen började med att ta reda på hur kommer man på enklaste sätt till Verona?

Flyg från Linköping via Amsterdam och Rom och sedan till Verona. Retur samma väg. Biljettpriset ca 9500:-/för två personer.

Kan vi hitta ett annat, billigare alternativ?

Sökte på internet och lyckades komma över flygbiljetter på ca 3000:- för två personer. Glad i hågen men fundersam undrar man hur går denna flygresa till?

Vi startade från Nyköping Skavsta flygplats med Ryanair till Neapel. Vi skulle ju till Verona? Lugn vi skall byta flyg i Neapel och flyga med ett spanskt flygbolag, Volotea, till Verona.

Efter några underbara dagar vid Gardasjön var det dags att åka hem från Verona.

Hur skall vi flyga nu då? Det spanska flygbolaget flyger oss till Malta, vi blev som ni förstår mycket konfunderade. Men vi hade fått reda på att vi skall byta flyg på Malta och flyga med Ryanair till Nyköping. På väg ut till flygplanet på Veronas flygplats fick vi meddelade om att last-
rumsluckan inte går att stänga.

Tekniker kallades till flygplanet och löste problemet. Efter 1 timme kom vi iväg. Nu kom nästa problem, vi reste med handbagage.

P.g.a. många passagerare hade vi fått lämna handbagaget för lastning istället för att ta handbagaget ombord. Detta gör inget eftersom tiden för byte på Malta var över två timmar. (Nu var det dock bara 1 timma kvar)

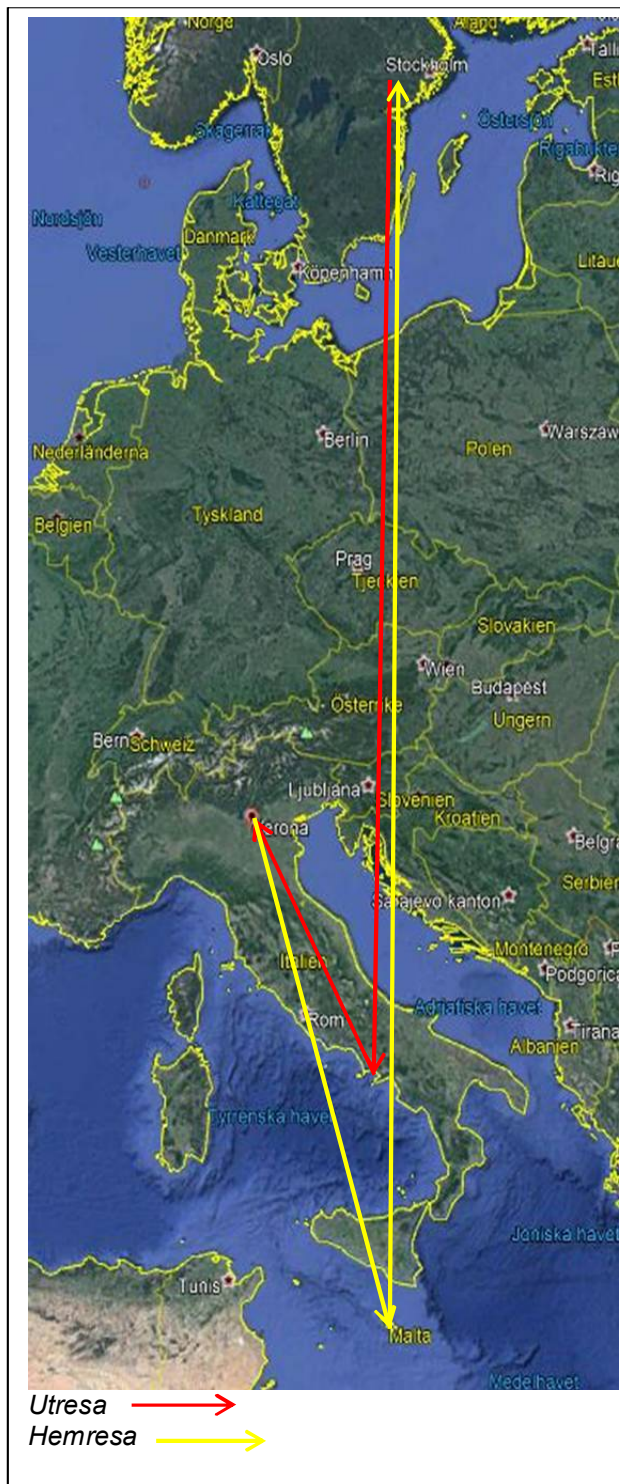
Flygstarten försenad och efter ankomsten till Malta var vi tvungna att hämta ut våra väskor vid bagagehanteringen. Vilka väskor kommer sist, självklart var det våra. Tiden gick och nu var vi åter tvungna att passera säkerhetskontrollen igen och nu återstod endast 10 min innan gaten stänger. Tur var att det var många passagerare som höll på med att gå ombord.

Vi kom med som sista passagerare med Ryanair planet. Jag vet av erfarenhet att Ryanair inte väntar på några passagerare.

Men vad gör man inte för att spara 6500:- på flygbiljetterna.

Detta gjorde att vi kunde bo på ett femstjärnigt hotell i Garda.

Väl hemma på Nyköpings flygplats kunde vi äntligen pusta ut.

Agneta o Ingvar Jäderlind

Medlemmar i F3 Kamratförening
och övriga intresserade Hälsas
Välkommen!

**1-dagsresa till bl a Askersund och
besök på Stjärnsunds slott med guide.**
Detaljprogram på anmälningssblankett.

Resan sker i egen buss, (Vikingbuss),
startar från FV-museum i Malmislätt,

egna fordon kan parkeras på Museets P-platser – va Fjärrbussterminalen i Linköping.
Stjärnsunds slott byggdes under åren 1787-1808. Slottets duktiga guider lotsar oss
igenom slottets bäst bevarade byggnader och interiörer. Här finns även slottsbutik där
man kan shoppa loss. Innan vi kommer fram till Stjärnsunds slott så tar vi en
förmiddags- busskaffe med smörgås vid Hammarsundsbron.

Efter rundvandringen på slottet, står lunchen uppdukad på MS/ Wettervik som strävar
ut mot Vätterns norra skärgård. Lunchen består av inkokt Vätternslax, med hollandsaisas,
potatis, alternativ Tivedsrokt fläskfilé med tbh, läsk/lättöl, avslutas med kaffe och kaka.
Efter ca 2 timmar ombord så angöres hamnen i Askersund. Dagen avslutas med besök på
Venus choklad som gör handgjorda praliner. Innan vi tar plats i bussen för hemresan är
det fri tid för vandring i staden, kanske fika. sedan kör vi direkt mot hemorten.
Beräknad ankomst tid hemorten, ca 18.00 .

Medlemspris:

500:-kr

Ej Medlem:

700:-kr

Kom med som medlem, avg 100:-kr/år. Inkl medl avg och

Medlemspris för resan:

600:-kr

Ingår: Bussresa, fm fika, lunch.
Entré kostnader.

Program med anmälningstalong bifogas.

Antagningsbesked med inbetalningsavi skickas till anmäl/a deltagare.

Anmälan tillhanda senast 4 maj 2020.

Välkommen med din anmälan!

Program och Anmälningstalong.

Program: Onsdag 27 Maj 2020.

- Kl 08.00 Avresa från FV-Museum Malmislätt. Egna fordon kan ställas på
P-platser vid FV-Museum.
- " 08.15 Linköping Fjärrbussterminalen.
- " 10.00 Stopp vid Stora Hammarsundet för busskaffe och smörgås.
- " 12.00 Guidning på Stjärnsunds slott. Besök i slottsbutiken för shopping.
- " 13.10 Avgång från Stjärnsunds slott, nu är lunchen uppdukad och
MS/ Wettervik strävar ut mot Vätterns norra skärgård.
- " 14.50 Lunchen består av inkokt Vätternslax, alt. fläskfilé mtbh, kaffe o kaka.
Ankomst Askersund.
- " 15.00 Besök på Venus choklad som gör handgjorda praliner. Smakprov.
Besöket i Askersund avslutas med fri tid, fika tex.
Avresa mot hemorten blir när alla känner sig nöjda.

ANMÄLNINGSTALONG: "Vår-Utflykt" 27 Maj.

Härmed anmäler jag/mig följande deltagare:

Matalternativ: LAX KÖTT

Förnamn: ..... Efternamn: .....
Förnamn: ..... Efternamn: .....
Förnamn: ..... Efternamn: .....

Ringa in din påstigningsplats

Påstigningsplats:

FV-Museum Malmislätt
Fjärrbusstermin. Lkpg

Antagningsbesked och inbetalnings avi skickas till:

E-post adress:

Förnamn: ..... Efternamn: .....
Bostadsad: ..... Postnr: ..... Ort: .....
Tfn: ..... Mobilnr: .....

Anmälningstalongen kan skickas till: **Epost:** stigolov.carlsson @bredband.net

Alt pr post:

S-O Carlsson

Aftongatan 92

589 53 Linköping

Anmälan tillhanda senast 4 Maj.

Ev övriga upplysningar: Ring S-O
013-15 23 23 0705-11 23 23